

ренъ каша духа!" Много си лъганъ ти, и затуй си станалъ недовѣрчивъ и къмъ тия, които искрено желаятъ да ти помогнатъ и да те извадятъ изъ лошото положение, въ което си изпадналъ.

Ти, драги селянино, отлично разпознавашъ на нивата плевелитъ отъ житнитъ корени. Не можешъ ли да се научишъ тогава да разпознавашъ истината отъ лъжата, искреното слово отъ лицемерното? Можешъ, мисля азъ. Но за това е нужно да се просвѣтишъ, нужно е лошото и празнично време да употребишъ за четене на полезни списания и книжки, нужно е, следователно, да се самообразовашъ. Ти трѣбва да обикнешъ книгата, трѣбва да знаешъ, че тя е съкровищница на знанията и умѣнията на велики мислители и практики. Защо лошото и празнично време прекарвашъ повече въ мръснитъ селски кръчми и кафенета? Не ще ли ти бжде по-удобно и, важното, по-полезно да седнешъ въ кжщи до печката си и да прочетешъ нѣщо изъ областта на земедѣлието, ояшарството, скотовѣдството, нѣщо по хигиената, нѣщо по кооперациитъ и пр. пр.? Драги селянино, докато ти не се научишъ по-рационално да стопанисвашъ земята, докато не се научишъ, какъ да си уредишъ жилището, докато не разберешъ значението на една добре уредена кооперация, ти все ще страдашъ, повече ще затьвашъ въ банкитъ и лихваритъ и все ще завиждашъ на тоя или она, че по-добре отъ тебе живѣе.

Отъ ранна пролѣтъ до късна есенъ ти и семейството ти сте на полето. Орешъ, сѣешъ, садишъ, жънешъ, вършешъ, пакъ орешъ, сѣешъ и пр. И въ края какво излиза? — 100 кгр. семе хвърлишъ, 150 кгр. жито намѣришъ! Защо? — Защото си сѣлъ върху слаба почва или тамъ, дето нива не става или пъкъ градушка е взела плода отъ труда ти. Защо не се замислишъ върху това, ами си казвашъ успокоително: „Подъ открито небе сме ние земледѣлцитъ, Богъ дава, Богъ взема!“ Защо не се вслушашъ въ гласа на ония, които ти казватъ „Зстраховай си сѣитбитъ отъ градушка!“ Разбира се, ще платишъ известна такса, но ще си сигуренъ, че, ако градушка ти унищожи посѣвитъ, ще бждешъ обезщетенъ отъ банката. Защо не се вслушашъ въ ония, които ти казватъ, че ти не събирашъ тора, а скелета му, защото главната храна въ него се измива отъ дъжда и отнася въ рѣката? Малко ли свободно време имашъ да изкопаешъ единъ трапъ на края на двора, да го набиешъ добре и въ него да приберешъ тора отъ двора, та и торътъ да ти бжде запазенъ, да бжде по-хранителенъ за растенията, посѣти на нивата, а и дворътъ да ти бжде по-чистъ. И за туй не се искатъ нито срѣдства, нито мѣсто. Иска се само едно — да знаешъ, че това е отъ полза за плодородието на нивата ти.

Заболѣе ти коньтъ или волътъ и умира. Следъ като се потюкашъ и пооплакавашъ, примирявашъ се и тръгвашъ пари въ заемъ да търсишъ, за да замѣстишъ умрѣлия добитъкъ съ новъ, защото безъ него не можешъ. Питамъ азъ: — защо не се вслушашъ въ гласа на ония, които ти казватъ, че трѣбва да за-